

Λαρίσης και Τυρνάβου Ιερόνυμος: «Η δυτική εκκλησία σε σχίσμα»

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λαρίσης και Τυρνάβου](#)

Μπορεί οι Έλληνες να μην έχουμε ενδιαφέρον για τα όσα συμβαίνουν στην εκκλησία της Ρώμης και γενικότερα στον Ρωμαιοκαθολικό κόσμο, ιστορικά όμως, έχει αποδειχθεί ότι κάποια από τα εκεί συμβαίνοντα, ακόμη και με διαφορά δεκαετιών έρχονται τελικά και βρίσκουν κι εμάς τους Όρθοδόξους, από κάποια δέ άλλα, μπορεί ο κάθε καλοπροαίρετος να βγάλει συμπεράσματα για τις ανά τον κόσμο εξελίξεις και να τις ερμηνεύσει.

Επισημως, από την 1η Ιουνίου 2026 ένα νέο σχίσμα έχει συντελεστεί στη δυτική εκκλησία. Οι δύο έναπομείναντες εν ζωή επίσκοποι της Αδελφότητας του Πάπα Πίου του 10ου, με την παρουσία 15.500 ρωμαιοκαθολικών παρά την καταρρακτώδη βροχή, χειροτόνησαν στο Έκόν της Έλβετίας τέσσερις νέους επισκόπους, χωρίς «παπική έντολή», με αποτέλεσμα να θεωρηθεί ότι περιφρόνησαν την αύστηρή προειδοποίηση πού τους είχε απευθύνει ο Πάπας Λέων 14ος. Ως

ἀποτέλεσμα, ὄχι κάποια «Σύνοδος ἐπισκόπων», ἀλλά τό «Δικαστήριο γιά τό Δόγμα τῆς Πίστεως», μέ ἀνακοίνωση τοῦ Προέδρου του Καρδινάλιου Βίκτορος Μ. Φερνάντες, ὑπακούοντας ἀπόλυτα στήν ἐντολή τοῦ Πάπα, κήρυξε αὐτόματο ἀφορισμό γιά τούς δύο χειροτονήσαντες ἐπισκόπους καί τούς τέσσερις νεοχειροτονηθέντες, κήρυξε συνολικά σχισματική τήν Ἀδελφότητα τοῦ Πίου του 10ου, κήρυξε ἄκυρα τά μυστήρια πού τελοῦνται ἀπό τούς κληρικούς της, ἀλλά καί ἀπηύθυνε τήν ἀπειλή πρός ὅποιον Καθολικό τολμήσει καί ἀπλῶς παρακολουθήσει λειτουργία πού τελεῖ κληρικός τῆς Ἀδελφότητας αὐτῆς, ὅτι θά θεωρεῖται ἐκτός ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας.

Πρίν συνεχίσουμε, λίγες πληροφορίες γιά τήν Ἀδελφότητα τοῦ Πίου 10ου. Μέ βάση τήν ιστοσελίδα της, τήν 1η Νοεμβρίου 2025 ἡ Ἀδελφότητα εἶχε 1.482 ἐγγεγραμμένα μέλη, ἀπό τά ὁποῖα 733 ἱερεῖς καί 264 εἰδικευμένοι θεολογικά ἱερεῖς ἀπό περίπου 50 ἔθνη. Ἡ Ἀδελφότητα συντηρεῖ δεκάδες θεολογικές σχολές καί σεμινάρια, ἑκατοντάδες σχολεῖα, «κέντρα ἀπομόνωσης» καί παρεκκλήσια σέ δεκάδες χῶρες, ἐνῶ ὑπολογίζεται ὅτι τίς δραστηριότητές της παρακολουθοῦν συστηματικά πάνω ἀπό 600.000 Ρωμαιοκαθολικοί, μέ πολλούς ἄλλους φίλα προσκείμενους. Ἰδρυτής της ὁ Γάλλος ἀρχιεπίσκοπος Μαρσέλ Λεφέβρ, ἱεραπόστολος ἐπίσκοπος πού ἔζησε χρόνια στήν Ἀφρική, ἐνῶ ἔφτασε μέχρι καί τό «ἄξιωμα» τοῦ Νούντσιου γιά τή γαλλόφωνη Ἀφρική. Ἡ Ἀδελφότητα, πού ἱδρύθηκε τό 1970, πῆρε τό ὄνομά της ἀπό τόν Πάπα Πίο 10ο (1903-1914), ὁ ὁποῖος ἦταν συντηρητικός, ἀγνοοῦσε τήν Ὁρθοδοξία, ἦταν συνεπής στόν τρόπο τῆς ζωῆς του ὡς Καθολικός καί ἦταν ἀντίθετος σέ κάθε εἶδους θεολογικό μοντερνισμό. Μάλιστα ἀπό τίς πρῶτες ἀποφάσεις του ὡς Πάπας ἦταν οἱ ἀπόφοιτοι τῶν ἱερατικῶν σεμιναρίων νά ὀρκίζονται ὅτι δέν θά ἐνδώσουν σέ νεωτερισμούς. Ὁ ὅρκος διατηρήθηκε μέχρι τό 1952, ὅποτε καταργήθηκε ἐν ὄψει τῆς προετοιμασίας συγκλήσεως τῆς Β΄ Βατικανῆς Συνόδου. Ἡ Ἀδελφότητα τοῦ Πάπα Πίου 10ου ἱδρύθηκε ἀπό τόν Μαρσέλ Λεφέβρ ἀκριβῶς ὡς ἀπάντηση στή Β΄ αὐτή Βατικανή Σύνοδο (1962-1965).

Καί ἐκεῖ ἀρχίζει τό ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιά ἐμᾶς τούς Ὁρθοδόξους. Ἡ Β΄ Βατικανή Σύνοδος, ἓνα πολύπλοκο καί πολυπαραγοντικό φαινόμενο πού ἀκόμη ἀξιολογεῖται ἀπό τούς δυτικούς θεολόγους, ξεκίνησε μέ ἔμπνευση ἐνός καλοῦ, θά μπορούσαμε νά ποῦμε Πάπα, τοῦ Ἰωάννη τοῦ 23ου, μέ κύριο στόχο «τήν ἐπιστροφή στίς ρίζες τοῦ Χριστιανισμοῦ», στήν Ἐκκλησία τῶν Πατέρων, τήν ἀνατροφοδότηση ἀπό τίς πηγές. Δυστυχῶς ὁ Πάπας αὐτός πέθανε διαρκούσης τῆς Συνόδου, ἐνῶ ὁ διάδοχός του Πάπας Παῦλος ὁ 6ος, χαρακτηριζόμενος ἀπό πνεῦμα νεωτεριστικό χρησιμοποίησε τή Σύνοδο γιά νά ὑλοποιήσει μεταρρυθμίσεις πού «θά ἄνοιγαν τήν ἐκκλησία στόν κόσμο». Προσπάθησε νά «διορθώσει» «μονομερεῖς καί ἀπόλυτες ἀντιλήψεις» καί πέρασε ἀλλαγές διακηρύσσοντας ὅτι ἡ Σύνοδος αὐτή

«δέν εἶχε δογματικό ἀντικείμενο», δέν πείραζε τά «δόγματα τῆς παπικῆς ἐκκλησίας», ἀλλά μόνο ποιμαντικό περιεχόμενο. Ἀμέσως μετά ἀκολούθησε ἡ περίφημη «λειτουργική ἀναγέννηση» τῆς παπικῆς ἐκκλησίας, κατά τήν ὁποία «ἀπλοποιήθηκαν» οἱ λειτουργικοί τύποι, καταργήθηκε ἡ Λειτουργία στά λατινικά καί ἐπιτράπηκε ἡ τέλεσή της στίς κατά τόπους γλῶσσες.

Αὐτά ὁδήγησαν ἀκόμη καί σέ ἀκρότητες πού πλησίασαν ὀριακά τόν προτεσταντισμό, ἐνῶ δημιούργησαν κλίμα ἀποϊεροποίησης τῶν ἀκολουθιῶν. Σέ μιᾶ ἔκρηξη εἰλικρίνειας τό 2003 ὁ πραγματικά βαθυνούστατος θεολόγος Πάπας Βενέδικτος ὁ 16ος (σύμφωνα μέ τόν ἱστορικό Ἄντονι Γκράφτον, ἦταν «ὁ πιό σημαντικός λόγιος πού ἀνέβηκε στήν κορυφή τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Ἰννοκέντιου Γ΄»), ὁμολόγησε ὅτι αὐτό πού ἀκολούθησε τήν Β΄ Βατικανή Σύνοδο ἦταν νά ἀδειάσουν οἱ ἐκκλησίες, νά ἐγκαταλειφθοῦν μοναστήρια, νά κλείσουν σεμινάρια καί γενικά ἡ παπική ἐκκλησία νά πάθει μιᾶ ἀναπάντεχη καθίζηση, καθῶς φάνηκε ὅτι ἔστρεφε τήν πλάτη στήν ἴδια της τήν παράδοση καί σέ ὅ,τι μέχρι τότε κήρυσσε ὡς «ἐκκλησιαστικό».

Ἡ ἵδρυση τῆς Ἀδελφότητας τοῦ Πάπα Πίου τοῦ 10ου ἀπό τόν Μαρσέλ Λεφέβρ τό 1970, σηματοδότησε τήν ἀναζήτηση τῆς «παραδοσιακότητας» στούς κόλπους τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ. Εἶναι ἕνα ἀπό τά πολλά «παραδοσιακά» ὅπως αὐτοπροσδιορίζονται, κινήματα πού μέσα στούς κόλπους τῆς παπικῆς ἐκκλησίας προσπαθοῦν νά ἀποκρούσουν τίς τάσεις ἐκμοντερνισμοῦ καί ἀνατροπῆς τῶν δογμάτων διεκδικῶντας τήν ἀναβίωση στοιχείων πού ἀπέρριψε ἡ Β΄ Βατικανή Σύνοδος. Δέχονται τή Σύνοδο αὐτή ὑπό τήν ἐρμηνεία/δήλωση τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ 6ου, ἡ ὁποία ἔγινε στίς 12 Ἰουνίου 1966, λίγο μετά τήν ὁλοκλήρωση τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου, κατά τήν ὁποία ἡ Β΄ Βατικανή Σύνοδος δέν ἔδωσε νέα δόγματα περιβεβλημένα μέ τήν ἀρχή τοῦ ἀλάθητου, μέσω ρητῶν ὁρων καί διατυπώσεων.

Έν ὄψει αὐτοῦ εἶναι ἀκατανόητη ἡ δήλωση τοῦ Πάπα Λέοντα 14ου ὅτι χαρακτηρίζονται ὡς σχισματικοί ὅλοι ὅσοι ἀρνοῦνται βασικά στοιχεῖα τῆς Β΄ Βατικανῆς Συνόδου, τῇ στιγμή πού ἡ Σύνοδος αὐτή δέν κήρυξε δόγματα. Ἐπίσης, ὁ Παπας Λέων 14ος ἐμφανίζεται ἀνακόλουθος ὅταν ἀνέχεται στίς τάξεις τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ νά ἀναπτύσσονται νεωτεριστικά κινήματα πού διεκδικοῦν τή χειροτονία τῶν γυναικῶν ἢ τήν εὐλόγηση τῶν γάμων τῶν ὁμοφυλοφίλων, γιά τά ὁποῖα ὑπάρχουν ἀπερίφραστοι δογματικοί ὅροι καί προβλεπόμενες ποινές στόν «Κώδικα Ἱερῶν Κανόνων» τοῦ Βατικανοῦ, τήν ἴδια στιγμή πού ἀφορίζει καί χαρακτηρίζει σχισματικούς ὅσους διεκδικοῦν τήν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας στά λατινικά, κατά τό παλαιό τυπικό τῆς παπικῆς ἐκκλησίας, χωρίς ἄλλη ἐναντίωση στόν Πάπα.

Ἡ παθογένεια τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας ἐπιτείνεται ἀπό τό ὅτι στίς 27 καί 28 Ἰουνίου 2026 ὁ Πάπας Λέων 14ος συγκάλεσε ἑκτακτη συνέλευση τῶν καρδινάλιων του μέ ρητὴ ἡμερήσια διάταξη, στήν ὁποία περιλαμβανόταν καί ἡ ἐξέταση τῆς ἀρχῆς τῆς συνοδικότητας βάσει τῶν κειμένων πού ἀπέστειλε ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία περιγράφοντας τήν αὐτοσυνειδησία της. Ἐκκωφαντική ἦταν ἡ ἀπουσία ὡς θέματος τῶν σχέσεων μέ τήν Ἀδελφότητα τοῦ Πάπα Πίου τοῦ 10ου, τήν ἴδια στιγμή πού ὁ ἐπικεφαλῆς τῆς Ἀδελφότητας ἰκέτευε γιά ἀκρόαση ἀπό τόν Πάπα. Ὅχι μόνο δέν τόν δέχθηκε, ἀλλά οὔτε ἔθεσε στή συνέλευση τῶν Καρδινάλιων, οἱ ὁποῖοι ὑποτίθεται συνδιοικοῦν μέ τόν Πάπα τήν ἐκκλησία τους, τό πρόβλημα ὥστε νά λυθεῖ συνοδικά. Ἀντίθετα, ἔδρασε ὡς ἐπικεφαλῆς κράτους καί ἀντιμετώπισε τό ζήτημα χωρίς Σύνοδο, μόνο μέ τά ὄργανα τοῦ κράτους τοῦ Βατικανοῦ.

Ἐπίσης, κώφευσε σέ ἐκκλήσεις λογίων ἐπισκόπων τῆς ἐκκλησίας του, ὅπως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Schneider, οἱ ὁποῖοι τόν παρακαλοῦσαν νά ἐπιτρέψει τίς χειροτονίες καί στή συνέχεια νά ἀρχίσει διάλογος γιά νά λυθεῖ τό πρόβλημα, ἐπικαλούμενοι τό παράδειγμα τοῦ Πάπα Βενεδίκτου τοῦ 16ου, ὁ ὁποῖος ἀναγνώρισε τίς χειροτονίες τῶν Λεφεβριστῶν καί προσπάθησε νά ξεκινήσει διάλογο μαζί τους, ἄσχετο ἂν ἡ προσπάθεια ὑποσκάφτηκε ἀπό συγκεκριμένους κύκλους τοῦ Βατικανοῦ.

Τί νά καταλάβω ὡς Ὁρθόδοξος; Ὅτι τό Βατικανό ἔχει ἐλαστική συνείδηση γιά ὅλα του τά «δόγματα» μέ ἐξαίρεση τό παπικό πρωτεῖο; Ὅτι στά πλαίσια σκοπιμοτήτων πού θά φανοῦν καί στό μέλλον, «τρῶει» τά παιδιά του; Ὅτι τό μόνο πού ἐνδιαφέρει εἶναι ἡ «πειθαρχία» κι ὄχι ἡ ἀλήθεια; Δέν ἐπιχαίρω μέ τά ὅσα συμβαίνουν στήν παπική ἐκκλησία. Προβληματίζομαι καί ἐπιφυλάσσομαι.